

Malerens beste venn?

Det finnes en lang liste med flotte bruksområder for akrylfugemasse eller malerfug. Men listen over hva den ikke skal brukes til, er nesten like lang!

Av Chera Westman/ifi.no, ifi.no

I dag er det en trend å bygge i minimalistisk stil, med få lister og slette flater. Det stiller store krav til flatene og overgangene mellom tak og vegg, og utførelsen ved omramminger og gerikter.

– Malerens oppgave er å lage en pen overflate og en estetisk helhet. Med akrylfugemasse tettes sprekker og hull, slik at resultatet blir pent, sier malermester Ole Andreas Klaveness.

Akrylfugemasse er en moderne avløser av gammeldags fingersparkling. Det vil si en fugemasse som er perfekt egnet for mindre sprekker.

Bruksområder kan for eksempel være å tette små sprekker langs tak og taklister, ved omramminger og gerikter. Den kan brukes ved lusing av lavprofilert panel, og for å tette tørkesprekker i innvendig panel.

Tette spikerhull

– Jeg har også brukt akrylfugemasse for å tette sprekker mellom stokkene i innvendige tømmervegger. Da bunnfyller jeg med en list, og påfører deretter akrylfugen. Sprekken er fortsatt synlig, men ikke sort. Da blir den mindre markert og resultatet mer estetisk tiltalende, sier Klaveness.

– Det er mulig jeg er litt i overkant nøye, men jeg har også brukt akrylfugemasse for å tette spikerhull, sier han og viser til himlingen på bedriftens kontor.

Ved oppussingen av lokalene ble det gamle, mørke paneltaket lysnet og lakkert med flere strøk hvitpigmentert lakk, og alle spikerhull skjult med en svakt beige-farget akrylfug. All overskytende fugemasse rundt selve spikerhullet, den såkalte sparkelrosen, ble omhyggelig tørket vekk med en fuktig svamp. Resultatet er et lyst paneltak med transparent behandling, helt uten synlige spikere.

Plastisk, ikke elastisk

Akrylfugemasse skal brukes til mindre skader og sår, for ved store sprekker eller store bevegelser kan skjøten revne.

– Akrylproduktene er ikke elastiske, men plastiske. Det innebærer at de kan ta opp mindre bevegelser, men at de vil gi etter og sprekke opp hvis bevegelsene blir for store, som for eksempel i overgangen mellom betonghimling og gipsvegg. Hvis bevegelsen går frem og tilbake, har fugen begrensede muligheter til å følge med underlaget, og man bør derfor bruke en elastisk fugemasse som for eksempel en SMP-basert fugemasse, sier Espen Josten, teknisk sjef i Casco.

Akrylmassen inneholder 80-85 prosent tørrstoffer og herder ved at vannet fordamper. I prosessen krymper fugen noe.

Vent til fugen er herdet

Fugen er overmalbar etter kort tid, noen produkter kan til og med overmales etter få minutter. Men for at fugen skal bli gjennomherdet tar det lengre tid.

– Det optimale er å vente med å male til fugen er gjennomherdet, men i praksis fungerer det ikke slik. Jeg har opplevd malere som glatter ut fugen med malepenselen, sier Espen Josten.

Ved å vente til massen er herdet minimeres krympsprekkene, og du har sjanse til å se om mer fugemasse må påføres.

Fugemassen er lett å påføre med fugepistol, med en japansparkel eller med fingeren. Deretter gattes fugen ut med en fuktig finger, pensel eller en fugesparkel.

Overskytende masse tørkes vekk med en fuktig svamp og rent vann, før massen er herdet. Herdet masse fjernes mekanisk.

– Akrylmassen gir en glatt overflate, og hvis den brukes feil sted eller hvis det overskytende ikke fjernes, kan den malte flaten få en struktureforskjell sammenlignet med områdene rundt. Det gjelder for eksempel i ytter- og innerhjørner eller ved flekksparkling av huller, sier Espen Josten.

Runde hjørner

– Akrylfug blir ofte misbrukt, spesielt i innvendige gipshjørner. Der er papirstrimmel og sparkel det eneste som skal brukes! Med akrylfugemasse lager man runde hjørner der det burde være skarpe kanter, og risikerer dessuten oppsprekking. Akrylfygen kan heller ikke slipes på, og massen skal ikke brukes til sparkling, sier Ole Andreas Klaveness.

Vanlig malerfug finnes i hvit farge og brukes kun innendørs, mens andre varianter av produktet også kan brukes utendørs og finnes i flere farger. Et større utvalg av farger finnes i kombinasjonsmasser som inneholder polymerer og er basert på et rent akrylbindemiddel. Disse har også større bevegelsesopptak, og limeffekt. Hvis massen ikke overmales, kan den gulne med tiden, og ta opp skitt og smuss.

– UV-bestandigheten er et evigvarende problem med alle fugemasser, sier Ole Andreas Klaveness.

For mer informasjon:

www.casco.no